

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1806

av Solveig Zander (C)

Införande av vård av närstående (VAN)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt utreda förutsättningarna för sjukpenninggrundande dagar för vård av närstående (VAN) på liknande sätt som för vård av barn (VAB).

Motivering

Utan den vård och omsorg som Sveriges alla anhöriga ger till sina närmaste skulle samhällets kostnader mångfaldigas flera gånger om. Insatserna har på senare år synliggjorts, bland annat genom statliga stimulansmedel för att kommunerna ska kunna bygga upp stödinsatser. Sedan den 1 juli 2009 står det i socialtjänstlagen att kommunerna ska ge stöd till alla dem som vårdar anhöriga oavsett ålder.

En anhängigvårdare i dag är inte alla gånger en äldre maka/make, utan det kan lika gärna vara en anhängig som mitt i arbetslivet behöver ta hand om barn, man, fru, sambo, barnbarn eller föräldrar som finns i familjenätverket. Det kan röra sig om enstaka dagar såväl som om längre sammanhängande perioder.

För att bättre kunna förena anhängigas dubbelroll, att både förvärvsarbeta och ställa upp för sin anhängig, skulle det behöva införas möjligheten att få ut sjukpenninggrundande dagar för vård av närstående, VAN. Dessa dagar skulle kunna användas för besök på sjukhus, vårdcentral, inflyttning till särskilt boende eller för att vara hemma för att kunna vårda sin närstående vid annan sjukdom än vid livets slutskede.

Enligt en rapport från Socialstyrelsen så vårdar, hjälper eller stödjer 1,3 miljoner personer en närstående. Sannolikt är siffran väsentligt högre. Även Riksrevisionens rapport om ”Stödet till anhöriga omsorgsgivare” talar för att stödet till anhöriga behöver öka och att de som drabbas hårdast är de som ger omsorg samtidigt som de förvärvsarbetar. Många i den här gruppen är kvinnor, så det är en jämställdhetsfråga att införa VAN. Menar vi allvar med att kvinnor och män ska samma möjligheter till lika inkomst måste de hinder som finns i kvinnors vardag undan undanröjas. VAN är ett sätt att kompensera kvinnor ekonomiskt vilket i sin tur leder till att pensionen också blir högre.

Solveig Zander (C)